

REPUBLIKA
SRBIJA

POVERENIK ZA
ZAŠTITU
RAVNOPRAVNOSTI

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNENJA

„Odnos građana prema diskriminaciji u Srbiji“

U Beogradu, 10. decembra 2012. godine
Medija Centar

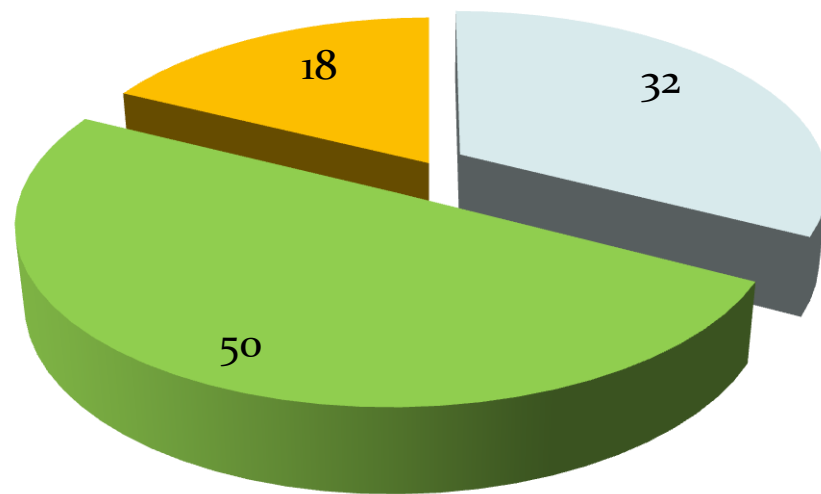
O čemu ćemo govoriti?

- Metodološki okvir
- Indeks diskriminacije
- Šta se podrazumeva pod pojmom diskriminacija
- Prisutnost diskriminacije: sada i u odnosu na 2009. godinu
- Najviše diskriminirane grupe
- Da li je diskriminacija zabranjena zakonom?
- Oblasti diskriminacije
- Etnička distanca
- Socijalna distanca
- Odgovornost i uloga institucija
- Izloženost diskriminaciji
- Mediji i diskriminacija
- Koliko institucije informišu građane o diskriminaciji?
- Vrednosna obeležja grupa koje ne/diskriminišu

- Uzorak: slučajni, reprezentativni uzorak od 1.196 punoletna građana Republike Srbije
- Period realizacije: 16-26. novembar 2012
- Odabir domaćinstva: slučajno uzorkovanje bez prava zamene - od početne tačke svaka druga kućna adresa u okviru biračkog mesta
- Odabir ispitanika u okviru domaćinstva: slučajno uzorkovanje bez prava zamene - izbor ispitanika metodom „prvog rođendana“ u odnosu na dan anketiranja
- Istraživačka tehnika: licem u lice (face to face, F2F)
- Istraživački instrument: upitnik od 129 pitanja, odnosno 280 varijabli

INDEKS DISKRIMINACIJE

■ Ne diskriminišu ■ Neutralni ■ Diskriminišu

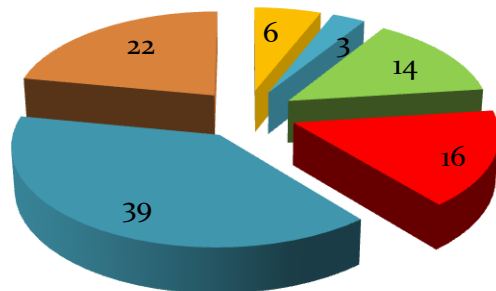

ŠTA SE PODRAZUMEVA POD POJMOVIM DISKRIMINACIJA?

Ugrožavanje/uskraćivanje prava	23
Omalovažavanje, ponižavanje	17.8
Neravnopravnost, nejednakost	11.9
Odbacivanje, isključivanje iz zajednice	7.7
Različitost/ugrožavanje zbog razlika	4
Nasilje, zlostavljanje, maltretiranje	2.1
Versko nerazumevanje/ugrožavanje	1.2
Rasna diskriminacija, rasizam	1.3
Nacionalna pripadnost, netrpeljivost, ugrožavanje	1.1
Radna diskriminacija, na poslu...	0.9
Ograničavanje (zabrane) osoba ili grupe	0.8
Ignorisanje, zapostavljanje osobe ili grupe	0.7
Ostalo	2.4
Ne znam, nemam stav	25
Ukupno	100

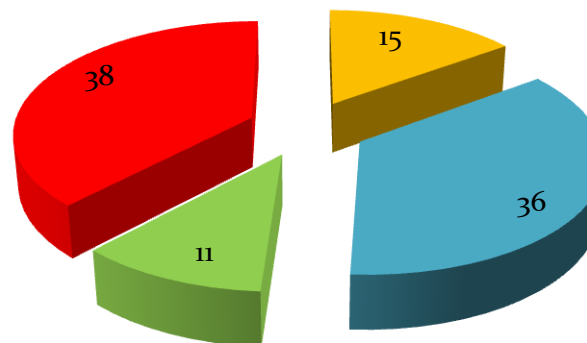
PRISUTNOST DISKRIMINACIJE: SADA I U ODNOSU NA 2009. godinu

Ocena stanja

- Ne znam, nemam stav
- Uopšte nije prisutna
- Malo je prisutna
- I da i ne
- U priličnoj meri je prisutna
- Mnogo je prisutna

Uporedna ocena

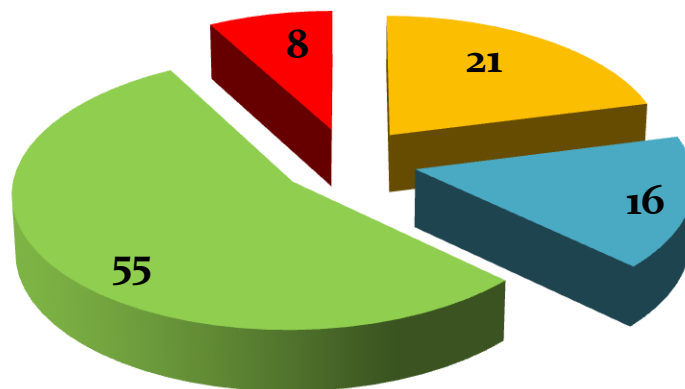

- Ne znam
- Raste
- Smanjuje se
- Niti raste, niti se smanjuje, ista je

NAJVIŠE DISKRIMINISANE GRUPE

Diskriminisane grupe	Ukupno/*mogućnost tri odgovora
Romi	37.8
Siromašne osobe	27.8
Osobe sa invaliditetom	22.3
Starije osobe	17.6
Žene	17.3
Pripadnici seksualnih manjina	14.2
Izbeglice, raseljena lica	5.1
Srbi	4.9
Radnici	4.8
Nacionalne manjine	4
Bolesne osobe	3.9
Deca	3.9
Nezaposleni	3.4
Osobe sa posebnim potrebama	3.2
Mladi	2.9
Osobe sa sela	2.9
HIV/AIDS osobe	2.5
Verske manjine	2
Muslimani/Bošnjaci	2
Albanci	1.6
Hrvati	0.9
Neobrazovani	0.7
Osobe drugačijih političkih uverenja	0.6
Mađari	0.5
Ostalo	7.1

DA LI JE DISKRIMINACIJA ZABRANJENA ZAKONOM?

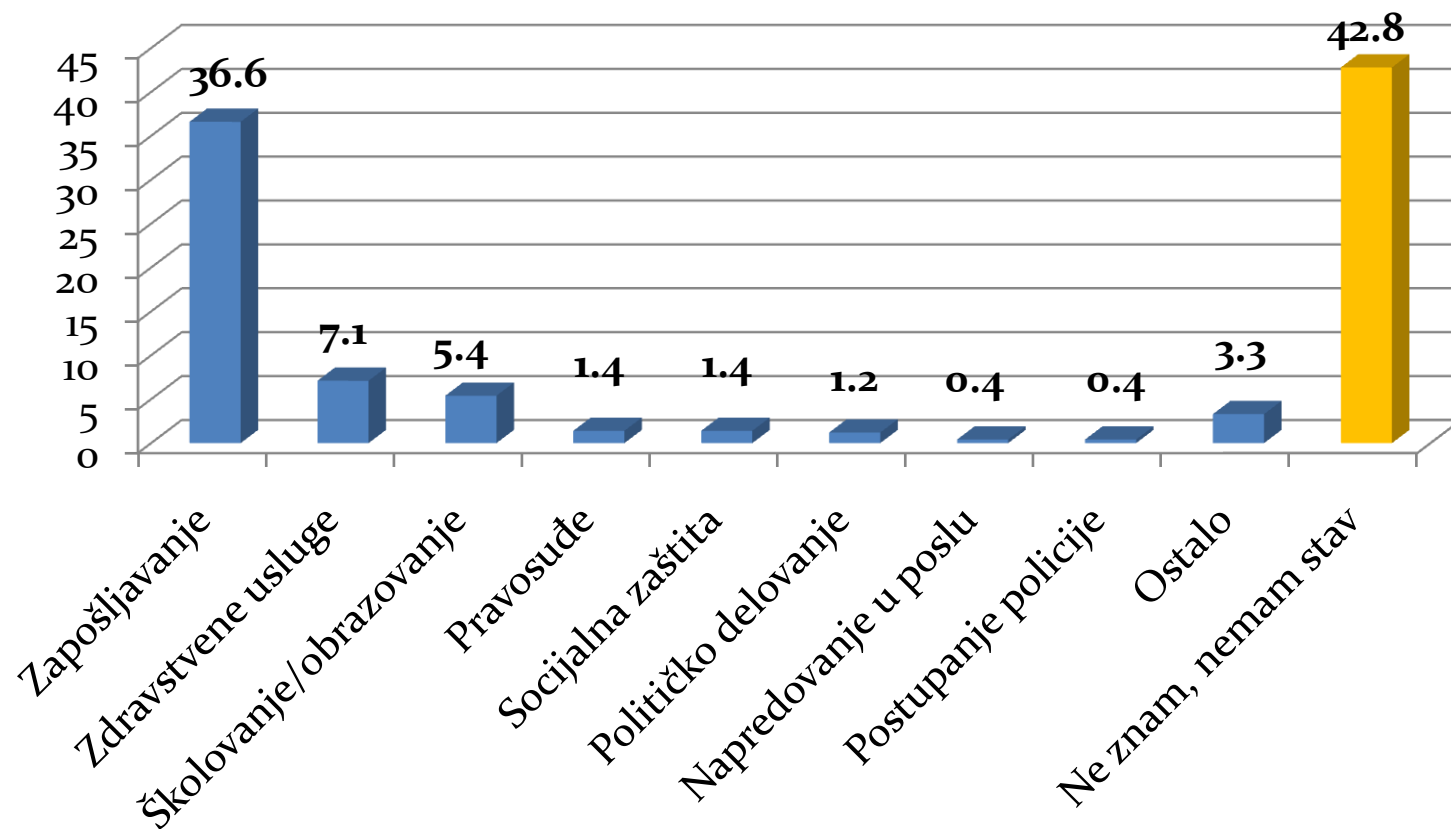
■ Ne znam, nemam stav

■ Da, diskriminacija je zabranjena i oni koji je vrše snose posledice

■ Da, diskriminacija je zabranjena, ali se selektivno primenjuju sankcije

■ Ne, diskriminacija u našoj zemlji nije zabranjena i nema sankcija

OBLASTI DISKRIMINACIJE

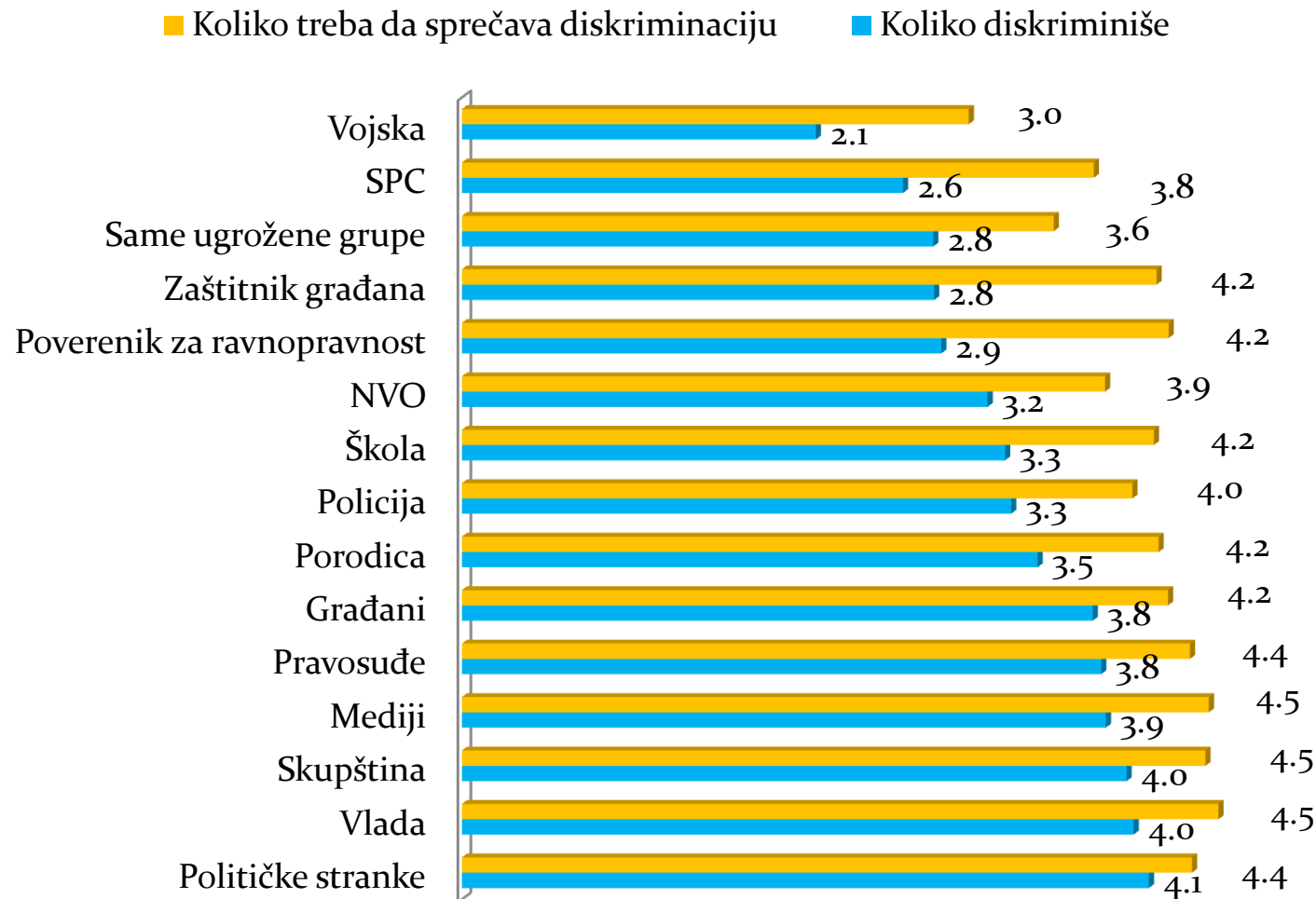
ETNIČKA DISTANCA

	Državljanin	Komšija	Kolega	Šef	Državnik	Prijatelj	Vaspitač	U porodici
Romi	5.9	12.5	11	18.7	28.2	18.2	25.9	53.3
Bošnjaci	9.7	11.5	10.5	16.1	32	14	21.8	40.9
Mađari	6.4	7.1	7.4	12.8	29.5	9.8	15.9	30.2
Hrvati	16	17	16.2	22.6	39.5	19.1	26.4	41.2
Albanci	22.9	26.1	27	34.1	48.7	32.7	41.8	57.4
Srbi	2	2.5	2.5	2.9	3.3	2.7	2.4	5

SOCIJALNA DISTANCA

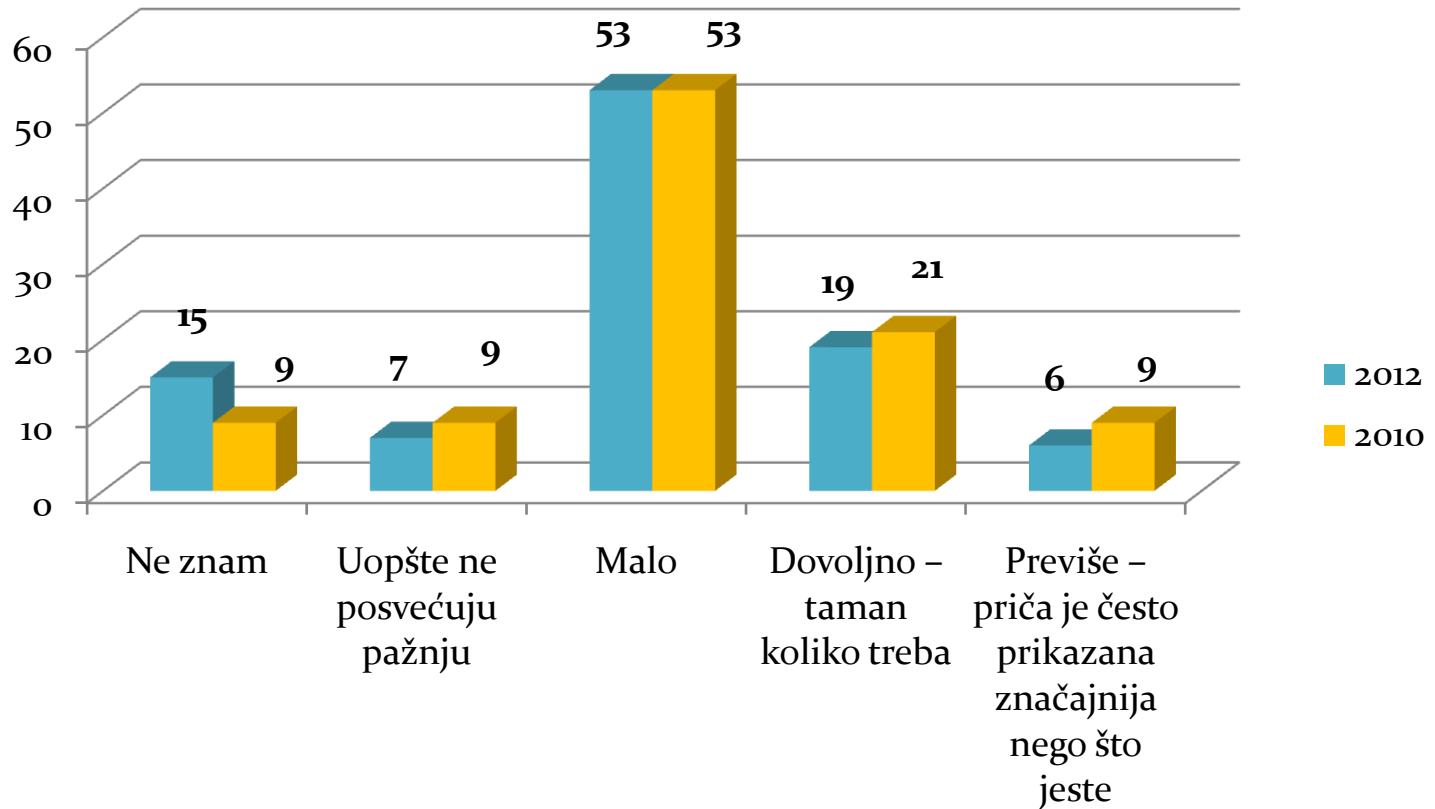
	Državljanin	Komšija	Kolega	Šef	Državnik	Prijatelj	Vaspitač	U porodici
Osobe sa fizičkim invaliditetom	2.7	2.7	3.9	7.8	13.2	5.3	10.9	36.3
Osobe sa mentalnim invaliditetom	4.1	8.6	23.8			23.6		72.8
Starije osobe	2.6	2.6	4	6.8	10	3.6	6	27.4
Žene	2.3	2.5	2.4	5.3	6	2.5	3	
Siromašni ljudi	2.3	2.5	2.8	4.8	6.1	3.5	3.7	10.4
LGBT osobe	23.8	30.2	32.5	40.6	48.4	46.2	58.8	79.5
Verske manjine	11	16.4	15.8	22.4	33	24.3	31.2	47.6
Izbeglice	4	4.6	4	8.9	15.6	6	7.4	15.2
Azilanti	19.4	19.3	19.9	28.8		24.4	35.2	45.2
Stranci	7.9	7.8	8.1	15.1		10.5	20.4	22.8
Oboleli od HIV	12.4	21.3	26.2	30.8	36	38.2	55.4	79.5

ODGOVORNOST I ULOGA INSTITUCIJA

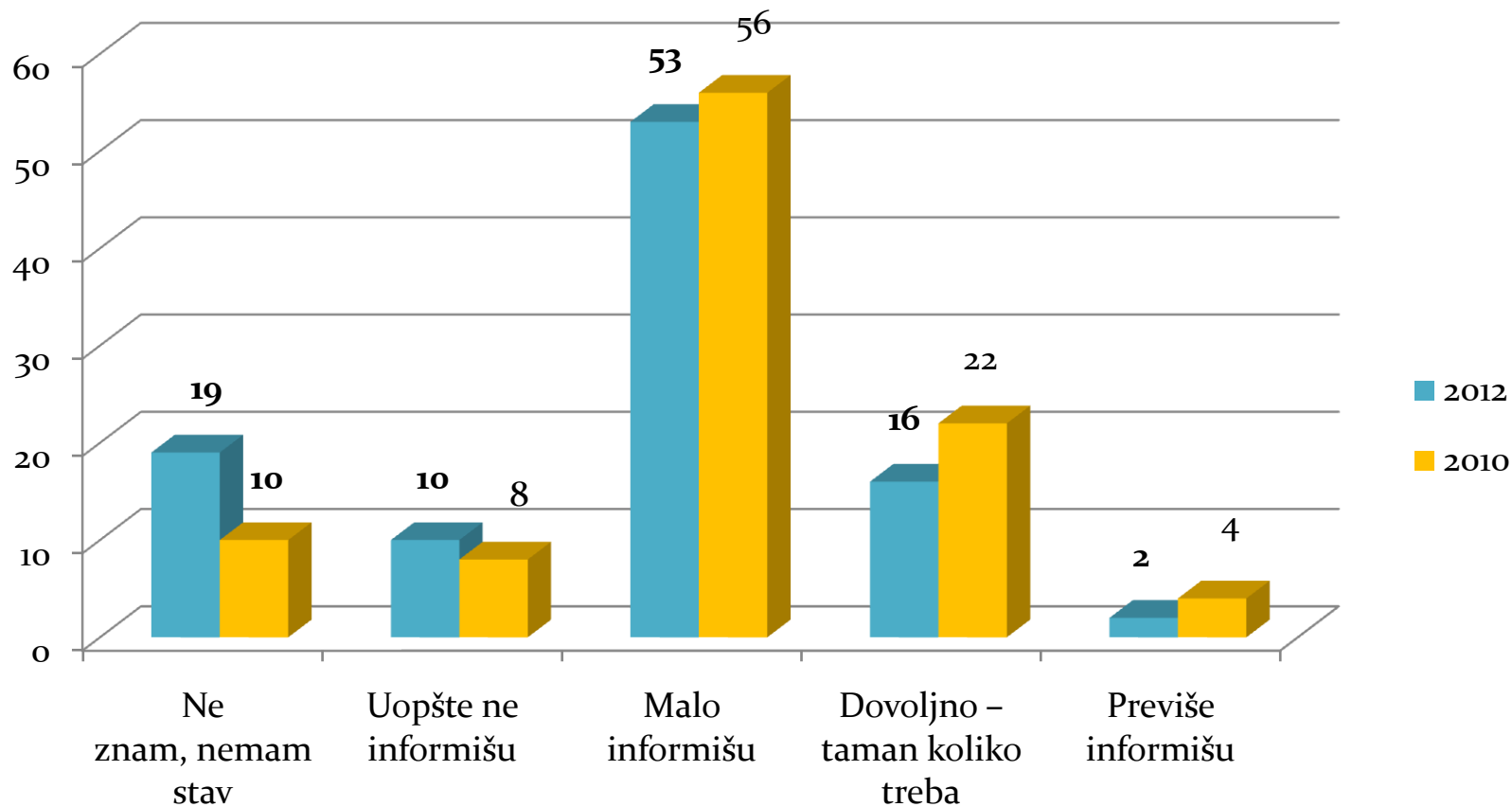

Ne, nisam bio izložen	83.6
Prilikom zapošljavanja/trazenja posla	3.5
Na radnom mestu	3.2
U svakodnevnom životu, društvu	2
Verska diskriminacija	1.2
U zdravstvenoj ustanovi	1.2
U školi (fakultet, predškolsko)	1.2
Otkaz, ostali bez posla	0.6
Čekanje u redu, pred šalterom, kod službenika	0.5
Ostvarivanje prava (penzija, socijalno...)	0.4
U policiji, sukob sa policijom	0.3
U vreme izbora, promena, sukob sa vlastima	0.1
Ostalo	2.1
Ukupno	100

MEDIJI I DISKRIMINACIJA

Koliko institucije informišu građane o diskriminaciji?

Vrednosna obeležja grupa koje ne/diskriminišu

		1	2	3	4	5	6
Indeks diskriminacije	ne diskriminišu	74	2	17	48	28	16
	neodlučni	25	40	71	48	58	67
	diskriminišu	1	58	12	4	14	19
Tradicionalizam	modernisti	81	5	17	54	7	5
	neutralni	17	42	76	44	45	45
	tradicionalisti	1	52	7	2	47	50
Konformizam	nekonformisti	61	15	24	45		43
	neutralni	34	51	71	51	2	57
	konformisti	5	35	4	4	98	
Autoritarnost	neautoritarni	82	2	4	40	15	8
	neutralni	18	31	61	55	36	47
	autoritarni		68	36	6	49	46
Nacionalizam	internacionalisti	82		28	1	11	26
	neutralni	18	12	72	72	62	60
	nacionalisti	1	88	0	27	28	15
OdnosEU	pristalica EU	60		1	2	29	54
	neutralan EU	39	16	59	65	59	44
	protivnik EU	1	84	40	34	12	2
Odnos demokratija	demokrata	55	6	2	24	29	50
	neutralan	44	57	73	68	70	51
	nedemokrata	1	38	25	8	2	0
Obim klastera		21	18	17	18	13	13

HVALA NA PAŽNJI